

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำน้ำดื่มสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง
ศูนย์การศึกษากองระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.....
๖๖๖๖๖๖๖๖๖๖

ประวัติความเป็นมา

สมุนไพร เป็นทรัพยากรธรรมชาติ คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงส่วนของพืชที่นำมาใช้เป็นยาหรือเครื่องปรุง แต่ในความจริงคือส่วนประกอบที่ได้จากพืช สัตว์ แร่ธาตุต่าง ๆ ที่นำมาใช้สำหรับทำเครื่องยา ตัวอย่างเช่น

สมุนไพรจากพืช ได้แก่ ผัก ผลไม้ต่าง ๆ เช่น จีน ใบบากะ กะเพรา ว่านหางจระเข้ ผักคะน้า ผักกาดลีสัม แตงโม เป็นต้น

สมุนไพรจากสัตว์ ได้แก่ เขากวาง ดีหมี ดิจู จังจก ตุ๊กแก เป็นต้น
แร่ธาตุที่ใช้เป็นสมุนไพร ได้แก่ น้ำปูนใส เกลือแกง ดีเกลือ เป็นต้น
นอกจากนั้น ยังมีบางส่วนของสมุนไพรที่รับประทานไม่ได้สามารถใช้ทำยาภายนอกได้ เช่น ช่วยป้องกัน ยุงกัด รักษาบาดแผล เป็นต้น

ดังนั้น น้ำสมุนไพรจึงเป็นน้ำดื่มที่ได้จากการใช้ส่วนประกอบต่าง ๆ ของพืช เช่น ผลไม้ ผัก/ธัญพืชต่าง ๆ นำมาแปรรูปให้เหมาะสมตามฤดูกาล การเตรียมน้ำสมุนไพรไว้ดื่มเองนั้น ราคาย่อมเยา สะอาด ปราศจากสารพิษ รสชาติจะถูกปากของแต่ละบุคคลได้ทั้งกลิ่นและรสตามธรรมชาติของสมุนไพรนั้น ๆ ร่างกายของคนเรามีส่วนประกอบของน้ำประมาณร้อยละ ๘๐ น้ำจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของร่างกาย ร่างกายต้องใช้น้ำไปช่วยให้ระบบต่าง ๆ ในร่างกายทำงานได้ตามปกติ น้ำในร่างกายจะมีการสูญเสียวันละประมาณ ๒-๓ ลิตร ถ้าเราไม่ดื่มน้ำเข้าไปชดเชย จะทำให้เกิดการกระหายน้ำ ฉะนั้นเราจึงต้องดื่มน้ำเข้าไปทดแทนเท่ากับที่เสียไป แต่ในบางครั้งความกระหายทำให้คนยังยืดติดในร่างกาย จึงมักหันไปดื่มน้ำที่ให้รสชาติ เช่น น้ำสมุนไพรซึ่งมีประโยชน์ทางยา มีคุณค่าทางอาหารและช่วยในการป้องกันโรค เป็นต้น โดยเฉพาะในช่วงอากาศร้อน แห้ง燥 ออกฤทธิ์ ดื่มน้ำสมุนไพรก็จะช่วยให้จิตใจชุ่มชื่น ทำให้รู้สึกสบาย เพราะน้ำสมุนไพรบางชนิดสามารถช่วยผ่อนคลายความร้อน ทำให้อุณหภูมิในร่างกายลดลง เช่น น้ำมะขาม ช่วยลดอาการกระหายน้ำ น้ำสมุนไพรบางชนิดช่วยบำรุงหัวใจเป็นยาเย็น ได้แก่ น้ำมะเขือเทศ เป็นต้น น้ำสมุนไพรเหล่านี้ เป็นได้ทั้งอาหารและให้คุณค่าทางยาได้บ้างเล็กน้อย ดังนั้นน้ำสมุนไพรจึงเปรียบเสมือนยาที่ช่วยบำรุง ปกป้องรักษาระบบทางเดินอาหารให้เกิด สมดุลย์ทำให้สุขภาพดีไปที่สุด

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องสมุนไพร
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง
๓. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านเนื้อหา สาระ การจัดกระบวนการเรียนรู้การ

วัดผลประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้

๔. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะ สามารถทำหลักสูตร การทำน้ำดื่มสมุนไพรได้
๒. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา ระยะเวลาการเรียนทั้งหมด จำนวน ๙ ชั่วโมง

ภาคฤดูภูมิ	จำนวน ๓ ชั่วโมง
ภาคปีบัติ	จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยเนื้อหา ๔ บท ดังนี้

บทที่ ๑ ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรและการประโยชน์ของสมุนไพร

- ใบย่านาง
- ใบเตย
- ต้นวอเตอร์เคส
- บัวบก
- หญ้าปักกิ่ง
- ใบอ่อนแข็ง (เบญจรงค์)
- ใบเสลดพังพอน
- ว่านกาบทอย

บทที่ ๒ วัสดุอุปกรณ์การทำน้ำดื่มสมุนไพร

๒.๑ วัสดุอุปกรณ์การทำน้ำดื่มสมุนไพร

บทที่ ๓ การทำน้ำดื่มสมุนไพร

๓.๑ การทำน้ำดื่มสมุนไพร

บทที่ ๔ ข่องทางการจำหน่ายการทำน้ำดื่มสมุนไพรทั้งเย็น/การบรรจุขวด

- ๔.๑ ข่องทางการจำหน่ายการทำน้ำดื่มสมุนไพร
- ๔.๒ การกำหนดราคาจำหน่ายการทำน้ำดื่มสมุนไพร
- ๔.๓ การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย
- ๔.๔ คุณธรรม จริยธรรม การประกอบอาชีพ การจำหน่าย การทำน้ำดื่มสมุนไพร

สื่อการเรียนรู้

- สื่อเอกสาร เรื่องการทำน้ำดื่มสมุนไพร
- ใบงาน
- ใบความรู้
- ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- ศึกษาจากวีดีโอ เรื่องการทำน้ำดื่มสมุนไพร

การวัดผลประเมินผล

๑. ประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะด้วยการสอบตาม ทดสอบ แสดงขั้นตอนและ

ปฏิบัติจริง

๒. ประเมินจากชิ้นงาน

การจบหลักสูตร

๑. ต้องมีเวลาเรียนและการฝึกปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล

๒. ทะเบียนคุณเกียรติบัตร ๓. เกียรติบัตร

โครงสร้างหลักสูตร รูปแบบกลุ่มสารเรียน
หลักสูตร ครอบคลุมไปในรูปแบบตัวจัด .....จำนวน ...๙...ชั้นมัธยม

จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดประสบการณ์เรียนรู้		จำนวนชั่วโมง
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินผลตามที่ต้องการจะประเมิน	๑. วัสดุที่น่าสนใจใช้ในการประเมินกิจกรรม ๒. ประเมินผลตามที่ต้องการจะประเมิน	วิทยากรให้ความรู้ แลบทด ตัวอย่างรูปแบบต่างๆ ของระบบไปสู่แนวคิด จากการสังเคราะห์		๒ ชั่วโมง
และจากไปสู่ผลลัพธ์	ผลลัพธ์	จากการสังเคราะห์		
๓. เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนจะเป็นไส้กัน แม่กาว เบตตี้จาง เส้นไหมผลิตภัณฑ์	๑. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ ในการสอนจะเป็นไส้กัน เบตตี้จาง เส้นไหมผลิตภัณฑ์ ๒. วัสดุที่ใช้ในการสอนจะเป็นไส้กัน จากการสังเคราะห์	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องวัสดุและ อุปกรณ์ที่ใช้ ๒. ในการทำส่วนของการเป็นเส้นไหมโดยจางเส้น ไหมผลิตภัณฑ์		๑ ชั่วโมง
๔. การตีอกอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน สามารถประเมินผลตามที่ต้องการ	ผลลัพธ์	๑. วิทยากรให้ความรู้เทคนิคการตีอกวัสดุ ที่ใช้ในการสอนจะเป็นไส้กันโดยจางเส้น ไหมผลิตภัณฑ์		
๕. เหตุการณ์ที่ประเมินผลตามที่ต้องการ ของกระบวนการประเมินกิจกรรม เส้นไหมผลิตภัณฑ์	๑. วัสดุที่น่าสนใจในการสอนจะเป็นไส้กัน ๒. วัสดุที่น่าสนใจในการสอนจะเป็นไส้กัน ผลลัพธ์	๑. วิทยากรบรรยายพร้อมสาธิตให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติจริงของทั้งน้ำตอนการสอนจะเป็นไส้ ไหมผลิตภัณฑ์		๑ ชั่วโมง
		๒. ผู้สอน		
		๓. ผู้สอน		
		๔. ผู้สอน		
		๕. ผู้สอน		
		๖. ผู้สอน		
		๗. ผู้สอน		
		๘. ผู้สอน		
		๙. ผู้สอน		
		๑๐. ผู้สอน		
		๑๑. ผู้สอน		
		๑๒. ผู้สอน		
		๑๓. ผู้สอน		
		๑๔. ผู้สอน		
		๑๕. ผู้สอน		
		๑๖. ผู้สอน		
		๑๗. ผู้สอน		
		๑๘. ผู้สอน		
		๑๙. ผู้สอน		
		๒๐. ผู้สอน		
		๒๑. ผู้สอน		
		๒๒. ผู้สอน		
		๒๓. ผู้สอน		
		๒๔. ผู้สอน		
		๒๕. ผู้สอน		
		๒๖. ผู้สอน		
		๒๗. ผู้สอน		
		๒๘. ผู้สอน		
		๒๙. ผู้สอน		
		๓๐. ผู้สอน		
		๓๑. ผู้สอน		
		๓๒. ผู้สอน		
		๓๓. ผู้สอน		
		๓๔. ผู้สอน		
		๓๕. ผู้สอน		
		๓๖. ผู้สอน		
		๓๗. ผู้สอน		
		๓๘. ผู้สอน		
		๓๙. ผู้สอน		
		๔๐. ผู้สอน		
		๔๑. ผู้สอน		
		๔๒. ผู้สอน		
		๔๓. ผู้สอน		
		๔๔. ผู้สอน		
		๔๕. ผู้สอน		
		๔๖. ผู้สอน		
		๔๗. ผู้สอน		
		๔๘. ผู้สอน		
		๔๙. ผู้สอน		
		๕๐. ผู้สอน		
		๕๑. ผู้สอน		
		๕๒. ผู้สอน		
		๕๓. ผู้สอน		
		๕๔. ผู้สอน		
		๕๕. ผู้สอน		
		๕๖. ผู้สอน		
		๕๗. ผู้สอน		
		๕๘. ผู้สอน		
		๕๙. ผู้สอน		
		๖๐. ผู้สอน		
		๖๑. ผู้สอน		
		๖๒. ผู้สอน		
		๖๓. ผู้สอน		
		๖๔. ผู้สอน		
		๖๕. ผู้สอน		
		๖๖. ผู้สอน		
		๖๗. ผู้สอน		
		๖๘. ผู้สอน		
		๖๙. ผู้สอน		
		๗๐. ผู้สอน		
		๗๑. ผู้สอน		
		๗๒. ผู้สอน		
		๗๓. ผู้สอน		
		๗๔. ผู้สอน		
		๗๕. ผู้สอน		
		๗๖. ผู้สอน		
		๗๗. ผู้สอน		
		๗๘. ผู้สอน		
		๗๙. ผู้สอน		
		๘๐. ผู้สอน		
		๘๑. ผู้สอน		
		๘๒. ผู้สอน		
		๘๓. ผู้สอน		
		๘๔. ผู้สอน		
		๘๕. ผู้สอน		
		๘๖. ผู้สอน		
		๘๗. ผู้สอน		
		๘๘. ผู้สอน		
		๘๙. ผู้สอน		
		๙๐. ผู้สอน		
		๙๑. ผู้สอน		
		๙๒. ผู้สอน		
		๙๓. ผู้สอน		
		๙๔. ผู้สอน		
		๙๕. ผู้สอน		
		๙๖. ผู้สอน		
		๙๗. ผู้สอน		
		๙๘. ผู้สอน		
		๙๙. ผู้สอน		
		๑๐๐. ผู้สอน		
		๑๐๑. ผู้สอน		
		๑๐๒. ผู้สอน		
		๑๐๓. ผู้สอน		
		๑๐๔. ผู้สอน		
		๑๐๕. ผู้สอน		
		๑๐๖. ผู้สอน		
		๑๐๗. ผู้สอน		
		๑๐๘. ผู้สอน		
		๑๐๙. ผู้สอน		
		๑๑๐. ผู้สอน		
		๑๑๑. ผู้สอน		
		๑๑๒. ผู้สอน		
		๑๑๓. ผู้สอน		
		๑๑๔. ผู้สอน		
		๑๑๕. ผู้สอน		
		๑๑๖. ผู้สอน		
		๑๑๗. ผู้สอน		
		๑๑๘. ผู้สอน		
		๑๑๙. ผู้สอน		
		๑๒๐. ผู้สอน		
		๑๒๑. ผู้สอน		
		๑๒๒. ผู้สอน		
		๑๒๓. ผู้สอน		
		๑๒๔. ผู้สอน		
		๑๒๕. ผู้สอน		
		๑๒๖. ผู้สอน		
		๑๒๗. ผู้สอน		
		๑๒๘. ผู้สอน		
		๑๒๙. ผู้สอน		
		๑๓๐. ผู้สอน		
		๑๓๑. ผู้สอน		
		๑๓๒. ผู้สอน		
		๑๓๓. ผู้สอน		
		๑๓๔. ผู้สอน		
		๑๓๕. ผู้สอน		
		๑๓๖. ผู้สอน		
		๑๓๗. ผู้สอน		
		๑๓๘. ผู้สอน		
		๑๓๙. ผู้สอน		
		๑๔๐. ผู้สอน		
		๑๔๑. ผู้สอน		
		๑๔๒. ผู้สอน		
		๑๔๓. ผู้สอน		
		๑๔๔. ผู้สอน		
		๑๔๕. ผู้สอน		
		๑๔๖. ผู้สอน		
		๑๔๗. ผู้สอน		
		๑๔๘. ผู้สอน		
		๑๔๙. ผู้สอน		
		๑๕๐. ผู้สอน		
		๑๕๑. ผู้สอน		
		๑๕๒. ผู้สอน		
		๑๕๓. ผู้สอน		
		๑๕๔. ผู้สอน		
		๑๕๕. ผู้สอน		
		๑๕๖. ผู้สอน		
		๑๕๗. ผู้สอน		
		๑๕๘. ผู้สอน		
		๑๕๙. ผู้สอน		
		๑๖๐. ผู้สอน		
		๑๖๑. ผู้สอน		
		๑๖๒. ผู้สอน		
		๑๖๓. ผู้สอน		
		๑๖๔. ผู้สอน		
		๑๖๕. ผู้สอน		
		๑๖๖. ผู้สอน		
		๑๖๗. ผู้สอน		
		๑๖๘. ผู้สอน		
		๑๖๙. ผู้สอน		
		๑๗๐. ผู้สอน		
		๑๗๑. ผู้สอน		
		๑๗๒. ผู้สอน		
		๑๗๓. ผู้สอน		
		๑๗๔. ผู้สอน		
		๑๗๕. ผู้สอน		
		๑๗๖. ผู้สอน		
		๑๗๗. ผู้สอน		
		๑๗๘. ผู้สอน		
		๑๗๙. ผู้สอน		
		๑๘๐. ผู้สอน		
		๑๘๑. ผู้สอน		
		๑๘๒. ผู้สอน		
		๑๘๓. ผู้สอน		
		๑๘๔. ผู้สอน		
		๑๘๕. ผู้สอน		
		๑๘๖. ผู้สอน		
		๑๘๗. ผู้สอน		